

**GRAD ZAGREB
URED ZA DEMOGRAFIJU**

**ANALIZA MIGRACIJA STANOVNIŠTVA ZAGREBA
2011. - 2019.**

ožujak 2021.

Sadržaj

UVOD	3
KRETANJE UKUPNOG BROJA STANOVNIKA ZAGREBA NAKON POPISA STANOVNIŠTVA 2011.	4
MIGRACIJE I MIGRACIJSKA BILANCA.....	5
Unutarnje migracije u Zagrebu od 2011. - 2019.	5
Vanjske migracije od 2011. do 2019.....	14
Saldo ukupne migracije od 2011. do 2019.	21
ZAKLJUČAK	27

UVOD

U svim europskim zemljama migracije su postale ključna komponenta promjena stanovništva, baš kao i u Hrvatskoj. Migracije djeluju na sve strukturne značajke stanovništva i sastavio su dio ukupnog kretanja stanovništva, zajedno s prirodnim kretanjem stanovništva. One djeluju na veličinu ukupnog stanovništva, njegov prostorni razmještaj, na natalitet i mortalitet, te na sastav stanovništva prema različitim obilježjima. To se posebno odnosi na područja velikih gradova u kojima je broj i udio doseljenog stanovništva uobičajeno veći. Za porast stanovnika Zagreba migracije su u razdoblju 2011. - 2019. imale dominantan utjecaj.

U ovoj analizi prikazane su migracije stanovništva Zagreba od popisa stanovništva 2011. do 2019. kao i njihov utjecaj na ukupno stanje stanovništva u Zagrebu.

Analiza se temelji na redovitim godišnjim podacima Državnog zavoda za statistiku o unutarnjoj i vanjskoj migraciji i podacima proteklog popisa stanovništva.

KRETANJE UKUPNOG BROJA STANOVNIKA GRADA ZAGREBA NAKON POPISA STANOVNIŠTVA 2011. GODINE

Prema procjeni sredinom 2019. Hrvatska je imala 4 065 253 stanovnika. Kontinuirani pad broja stanovnika nastavlja se i u 2019. godini (Tablica 1). U odnosu na procjenu prethodne godine, broj stanovnika smanjio se za 22 590 osoba ili 0,6%. Zagreb je sredinom 2019. procjenjuje se, imao 807 254 stanovnika, što je u odnosu na procjenu za prethodnu godinu rast od 0,34%. U godinu dana u Zagrebu se povećao broj stanovnika za 2 747 osoba. Kada taj broj podijelimo s brojem dana u godini dolazimo do podatka da se broj stanovnika na dnevnoj osnovi u Zagrebu povećava za 8 osoba. Za razliku od Zagreba u Hrvatskoj se broj stanovnika dnevno smanjuje za 62 osobe.

Osim Zagreba povećanje ukupnog broja stanovnika u 2019. u odnosu na procjenu iz 2018, ostvarili su Dubrovačko-neretvanska županija u kojoj je ostvaren relativni porast od 0,50%, Istarska županija (0,39%) i Zadarska županija (0,04%). Sve ostale županije ostvarile su smanjenje ukupnog broja stanovnika te je najveći relativni pad broja stanovnika ostvaren u Požeško-slavonskoj županiji (2,37%), Vukovarsko-srijemskoj županiji (2,19%) te Virovitičko-podravskoj županiji (2,15%).

Treba istaknuti da Zagreb, uz Istarsku županiju, jedini u Hrvatskoj ima porast stanovništva u 2019. u odnosu na popisnu 2011. Stanovništvo Istarske županije nakon popisa stanovništva 2011. povećano je za 1 518 stanovnika u apsolutnom iznosu odnosno relativno 0,7%.

Tablica 1. Kretanje ukupnog broja stanovnika Hrvatske i Grada Zagreba od 2011. do 2019. godine

Godine	Republika Hrvatska				Grad Zagreb				Udio GZ u RH
	Broj stanovnika	Apsolutna razlika	Lančani indeks	Bazni indeks	Broj stanovnika	Apsolutna razlika	Lančani indeks	Bazni indeks	
2011.	4 280 622	-	-	100	790 450	-	-	100	18,5
2012.	4 267 558	-13 064	99,7	99,7	793 057	2 607	100,3	100,3	18,6
2013.	4 255 689	-11 869	99,7	99,4	795 505	2 448	100,3	100,6	18,7
2014.	4 238 389	-17 300	99,6	99,0	798 424	2 919	100,4	101,0	18,8
2015.	4 203 604	-34 785	99,2	98,2	799 565	1 141	100,1	101,2	19,0
2016.	4 174 349	-29 255	99,3	97,5	802 338	2 773	100,3	101,5	19,2
2017.	4 124 531	-49 818	98,8	96,4	802 762	424	100,1	101,6	19,5
2018.	4 087 843	-36 688	99,1	95,5	804 507	1745	100,2	101,8	19,7
2019.	4 065 253	-22 590	99,4	94,9	807 254	2 747	100,3	102,2	19,9

Izvor: Procjena stanovništva Republike Hrvatske, Priopćenje br. 7.1.3. DZS, rujan 2020.

Stanovništvo Hrvatske smanjeno je u ovom osmogodišnjem razdoblju za 5,1%, a stanovništvo u Zagrebu je poraslo za 2,2%. Od popisa stanovništva 2011. pa do sredine 2019. broj stanovnika u Zagrebu apsolutno je povećan za 17 237 stanovnika. Zagrebačko stanovništvo u posljednjih osam godina raste po prosječnoj godišnjoj stopi od 0,26%. Tome doprinose nešto povoljniji demografski trendovi posljednjih godina, proizašli u prvom redu iz pozitivnog salda ukupnih migracija ili većeg broja doseljenih nego odseljenih u unutarnjim migracijama. Kretanje nataliteta u ovom razdoblju nije doveo do toga da se broj stanovnika u Zagrebu povećava prirodnim putem (zbog visokog mortaliteta uzrokovanog visokom ostarjelošću stanovništva), nego isključivo doseljavanjem – imigracijom. Budući se broj stanovnika u svim županijama smanjuje, relativni udio Zagreba u ukupnom stanovništvu Hrvatske u stalnom je porastu.

MIGRACIJE I MIGRACIJSKA BILANCA

Unutarnje migracije u Zagrebu od 2011. - 2019.

Unutarnje migracije podrazumijevaju doseljavanje stanovništva iz drugih županija s namjerom trajnog nastanjenja u Zagrebu, i odseljavanje iz Zagreba u druga područja unutar Hrvatske. Pozitivni saldo unutarnjih migracija (veći broj doseljenih od odseljenih) potvrđuje privlačnost područja u koje se doseljava u odnosu na područja otkud se odseljava. Podsjećamo da razlozi doseljavanja na neko područje mogu biti razni, primjerice, ekonomski, obrazovni, zdravstveni, politički, obiteljski i drugi.

U Tablici 2. prikazano je doseljeno stanovništvo u Zagreb u unutarnjim migracijama. Naime, analizirani su podaci o obujmu unutarnjih preseljavanja, dinamika ovih kretanja stanovništva u vremenu, struktura doseljenih i odseljenih prema području otkuda se doselilo odnosno odselilo, a zatim osnovna strukturna obilježja migranata. Prema istoj metodologiji analizirane su vanjske migracije i migracijski saldo.

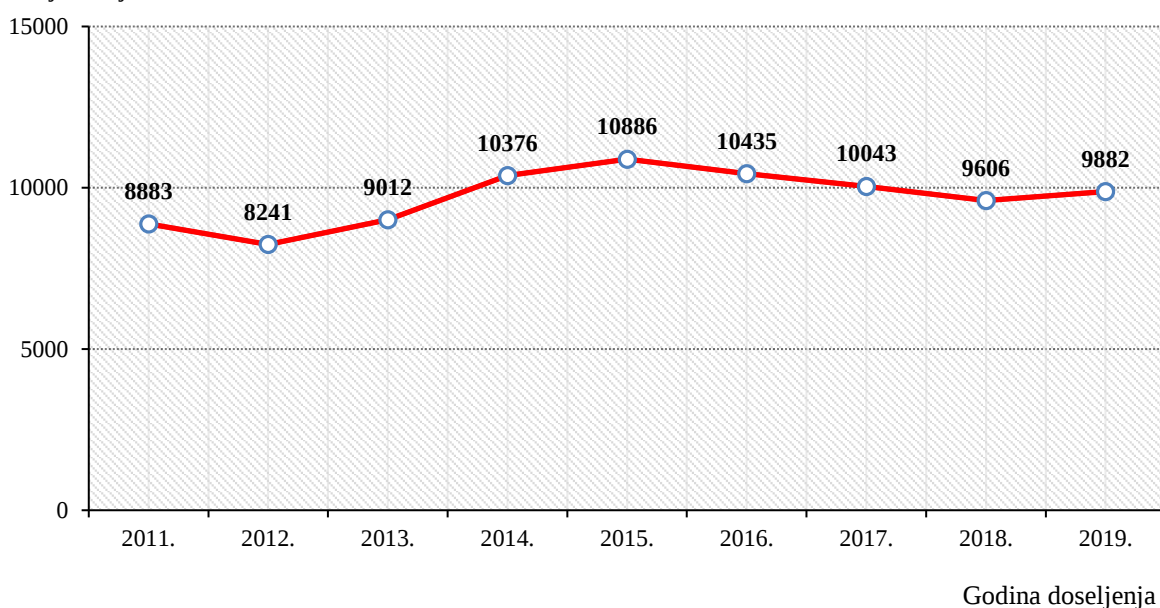
Tablica 2. Doseljeno stanovništvo u Grad Zagreb u unutarnjim migracijama od 2011. do 2019. godine

	Godina doseljenja								
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Ukupno	8.883	8.241	9.012	10.376	10.886	10.435	10.043	9.606	9.882
Indeks 2011.=100	100	92,8	101,5	116,8	122,5	117,5	113,1	108,1	111,2
Udio (%) u RH	31,2	29,8	30,1	30,7	32,6	33,1	33	31,6	32,4

Izvor: Doseljeni u Grad Zagreb, DZS, posebna obrada, 2020.

U promatranih devet godina broj doseljenih u Zagreb iz drugih područja Hrvatske, prema podacima Državnog zavoda za statistiku (ZDS) povećan je sa 8.883 u 2011. na 9.882, u 2019. ili za 11,2%, a ukupan broj doseljenih kroz unutarnje migracije u istom razdoblju iznosio je 87.364 ili prosječno godišnje 9.707 osoba, pri čemu je udio doseljenih u Zagreb u ukupno preseljenima u Hrvatskoj u unutarnjim migracijama ostao na gotovo istoj razini (nešto ispod trećine).

Broj doseljenih

Slika 1. Kretanje broja doseljenih u Grad Zagreb kroz unutarnje migracije od 2011. do 2019. godine

Tablica 3. Doseljeno stanovništvo u Grad Zagreb iz drugih županija od 2011. do 2019. godine (lančani indeksi)

Županija	Lančani indeksi							
	2012./ 2011.	2013./ 2012.	2014./ 2013.	2015./ 2014.	2016./ 2015.	2017./ 2016.	2018./ 2017.	2019./ 2018.
Zagrebačka	84,2	110,3	94,3	102,9	103,1	91,5	93,2	99,6
Krapinsko-zagorska	83,8	119,4	108,2	92,4	97,2	94,4	107,2	78,7
Sisačko-moslavačka	99,4	111,6	107,2	99,5	99,8	108	96,7	97,4
Karlovačka	89,2	115,4	120	98	109,3	84,2	93,8	107,6
Varaždinska	112,8	97,6	132,5	109,9	88	110,2	89	120,1
Koprivničko-križevačka	101,1	99,4	147,7	115	93,3	79,6	114,4	120,1
Bjelovarsko-bilogorska	85,9	122,7	115,3	107,8	100,2	85,8	99,7	106,9
Primorsko-goranska	98,6	105	124,7	113,2	84,3	98,8	104,7	102,4
Ličko-senjska	76,3	112,1	106,9	118,7	92,7	121,6	71,5	123,3
Virovitičko-podravska	113,2	105,8	107,2	118,6	115,2	94,7	108	87,1
Požeško-slavonska	87,2	107,1	120,8	140,3	68,3	115,8	97,3	95,7
Brodsko-posavska	97,1	113,2	120,9	106,8	92,1	87,1	102,8	103,8
Zadarska	98	102,6	135,5	99,6	92,8	108,6	88,9	104,5
Osječko-baranjska	100	111,8	126,8	122,3	86,2	108,2	97,5	98,7
Šibensko-kninska	105,5	81,7	137,2	108,2	82,2	110,2	95,2	117,2
Vukovarsko-srijemska	87,1	115,9	118,4	99,8	96,8	96,6	96,7	90,5
Splitsko-dalmatinska	100,4	113	117,7	97,6	104,5	87	96,4	108,5
Istarska	96,6	102,3	141,4	104,8	93,6	97	75,7	124,3
Dubrovačko- neretvanska	90,7	113	121,5	101	93,8	96,7	89,2	117,5
Međimurska	134,1	86,8	199	83,2	81,7	117,9	93,7	100,7
UKUPNO	92,8	109,4	115,1	104,9	95,9	96,2	95,6	102,9

Izvor: Doseljeni u Grad Zagreb, DZS, posebna obrada, 2020.

Porast doseljenih bio je najintenzivniji u 2015., a od tada je u blagom smanjenju iako Zagreb i dalje ostaje područje koje ima najveću međužupanijsku migraciju stanovništva u Hrvatskoj. Slijedi ga Zagrebačka županija s oko 12% doseljenih iz drugih županija. Ostale županije imaju znatno manji broj i udio doseljenih iz drugih područja Hrvatske.

Glede doseljavanja stanovništva iz drugih županija u Zagreb može se uočiti da u promatranom razdoblju u Zagreb najviše doseljavaju stanovnici Zagrebačke županije (22,9 %). Povećava se udio doseljenih iz udaljenijih županija kao što su Splitsko - dalmatinska (10,1%) i Osječko - baranjska (6,1%), dok se smanjuje broj i udio doseljenika iz Međimurske i Ličko - senjske županije.

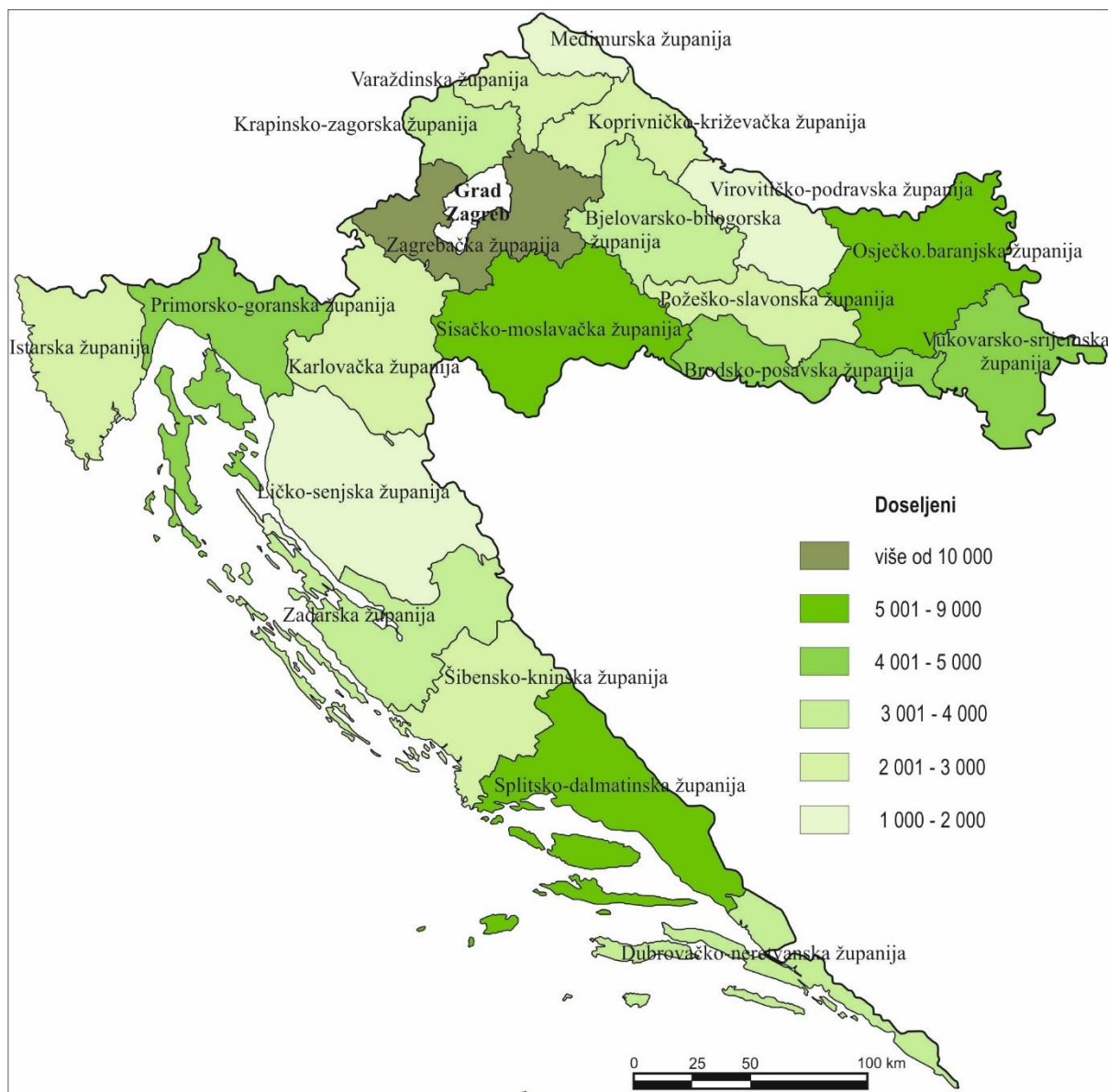
Najveća doseljavanja u Zagreb (izuzev Zagrebačke županije) dolaze iz populacijski najvećih županija Splitsko-dalmatinske, Osječko-baranjske i Primorsko-goranske. Velik broj doseljenih u Zagreb stiže i iz gospodarski najslabije razvijenih županija Brodsko-posavske, Vukovarsko-srijemske i Sisačko-moslavačke.

Tablica 4. Doseljeno stanovništvo u Grad Zagreb iz drugih županija od 2011. do 2019. godine

Županija iz koje se doselilo	Doseljeni	
	broj	udio (%)
Zagrebačka	19 735	22,6
Krapinsko-zagorska	3 641	4,2
Sisačko-moslavačka	5 590	6,4
Karlovačka	2 760	3,2
Varaždinska	2 302	2,6
Koprivničko-križevačka	2 147	2,5
Bjelovarsko-bilogorska	3 551	4,1
Primorsko-goranska	4 560	5,2
Ličko-senjska	1 338	1,5
Virovitičko-podravska	1 950	2,2
Požeško-slavonska	2 159	2,5
Brodsko-posavska	4 735	5,4
Zadarska	3 788	4,3
Osječko-baranjska	5 298	6,1
Šibensko-kninska	2 896	3,3
Vukovarsko-srijemska	4 704	5,4
Splitsko-dalmatinska	8 789	10,1
Istarska	2 868	3,3
Dubrovačko-neretvanska	3 305	3,8
Međimurska	1 248	1,4
UKUPNO	87 364	100

Izvor: Doseljeni u Grad Zagreb, DZS, posebna obrada, 2020.

Ukupne unutarnje migracije nije moguće sagledati bez razmatranja migracija suprotnog migracijskog toka u istom razdoblju odnosno odseljavanja iz Zagreba u druge županije. U tome je na prvom mjestu opet premoćno Zagrebačka županija (sa 37,7 %), a na drugom je mjestu, kao i kod doseljenih, Splitsko - dalmatinska županija. Slijedi odseljavanje u Primorsko - goransku, Zadarsku, zatim Krapinsko - zagorsku i Sisacko - moslavačku županiju.

Slika 2. Doseljeni u Grad Zagreb iz županija Republike Hrvatske od 2011. do 2019. godine

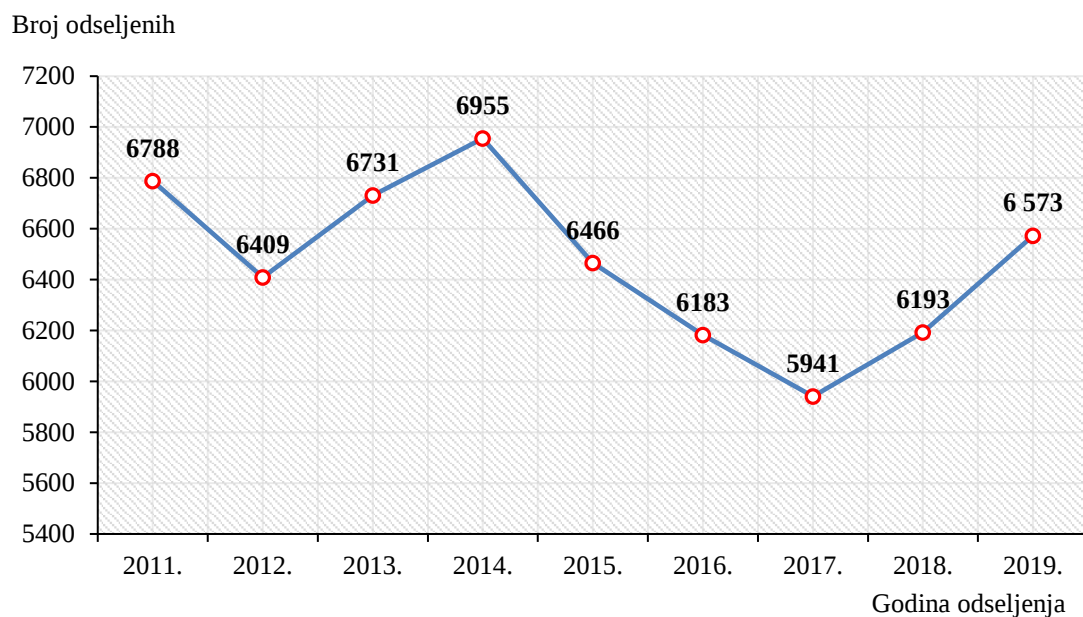
Obujam odseljenih u promatranom razdoblju smanjen je od 6.955 koliko je iznosio u 2014. na 6.573 u 2019. ili za 5,5% iz čega proizlazi da su doseljenički tokovi dinamičniji i prema obujmu jači od odseljeničkih, pa je i dalje prisutan pozitivni saldo unutarnjih migracija prema Gradu Zagrebu.

Tablica 5. Odseljeno stanovništvo iz Grada Zagreba prema županiji odseljenja od 2011. do 2019. godine
(unutarnje migracije)

Županija	Godine									Udio u ukupnom 2011.- 2019.
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	
Zagrebačka	2841	2476	2568	2496	2162	2332	2273	2311	2.639	37,9
Krapinsko-zagorska	300	319	380	385	402	351	369	403	415	5,7
Sisačko-moslavačka	261	225	299	287	225	265	208	314	313	4,1
Karlovačka	196	175	197	170	207	158	159	174	217	2,8
Varaždinska	186	143	140	153	211	151	125	187	138	2,5
Koprivničko-križevačka	112	119	125	99	97	114	128	104	132	1,8
Bjelovarsko-bilogorska	167	145	144	183	160	157	156	185	177	2,5
Primorsko-goranska	364	437	385	464	447	407	358	447	338	6,3
Ličko-senjska	120	87	125	159	131	111	95	78	108	1,7
Virovitičko-podravska	69	72	65	86	79	68	59	69	72	1,1
Požeško-slavonska	73	43	71	74	84	51	54	51	73	1
Brodsko-posavska	128	145	116	145	142	127	115	104	135	2
Zadarska	421	488	403	407	377	336	321	326	319	5,8
Osječko-baranjska	158	163	146	158	170	144	144	151	158	2,4
Šibensko-kninska	226	202	227	270	227	199	209	183	186	3,3
Vukovarsko-srijemska	111	159	143	168	130	116	122	125	123	2,1
Splitsko-dalmatinska	612	589	665	674	652	583	535	469	518	9,1
Istarska	196	185	245	245	279	236	246	243	269	3,7
Dubrovačko-neretvanska	201	200	240	246	223	215	204	204	173	3,3
Međimurska	46	37	47	86	61	62	61	65	70	0,9
UKUPNO	6788	6409	6731	6955	6466	6183	5941	6193	6.573	100

Izvor: Odseljeni iz Grada Zagreba, DZS, posebna obrada, 2020.

U odnosu na međužupanijsku migraciju pokazuje se samo jedna iznimka i to, da je broj i udio odseljenih iz Zagreba u Zagrebačku županiju veći nego doseljenih u Zagreb iz ove županije, što znači da Zagreb ima negativni saldo migracija sa susjednom županijom u promatranom razdoblju (-2.363 osobe). Istovremeno Zagreb sa ostalim županijama ima pozitivan saldo.

Slika. 3. Kretanje broja odseljenih iz Grada Zagreba od 2011. do 2019. godine (unutarnja migracija)

Odseljavanje iz Zagreba u znatnom je opadanju od 2014., a ocjenjuje se iz razloga nepovoljnih kretanja ukupnog razvoja po županijama, posebno slabijeg zapošljavanja po drugim područjima Hrvatske, ali je moguća veza i s pojačanim iseljavanjem u inozemstvo u istom razdoblju. Glede strukturnih obilježja migranata u unutarnjim migracijama, prema raspoloživim podacima, razmatraju se obilježja migranata prema spolu i starosti.

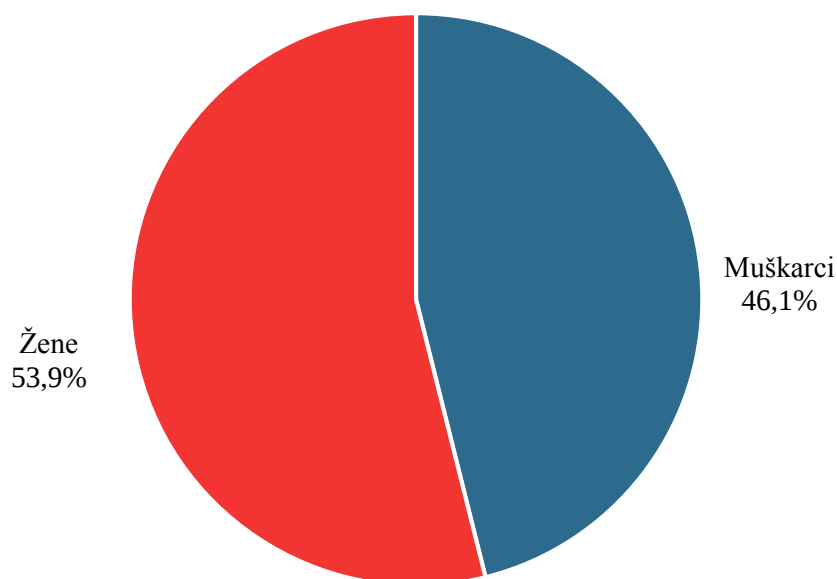
Tablica 6. Doseljeno stanovništvo u Grad Zagreb od 2011. do 2019. godine prema spolu i starosti (međuzupanijska migracija)

Spol	Ukupno	Starost				
		0-19	20-29	30-39	40-49	50 i više
Svega	87364	14 318	27688	23849	9076	12433
Muškarci	40265	7 092	10.798	11.623	4.970	5.782
Žene	47099	7 226	16890	12226	4106	6651
Struktura (%)						
Svega	87364	14 318	27688	23849	9076	12433
Muškarci	40265	7 092	10.798	11.623	4.970	5.782
Žene	47099	7 226	16890	12226	4106	6651

Izvor: Doseljeni u Grad Zagreb, DZS, posebna obrada, 2020.

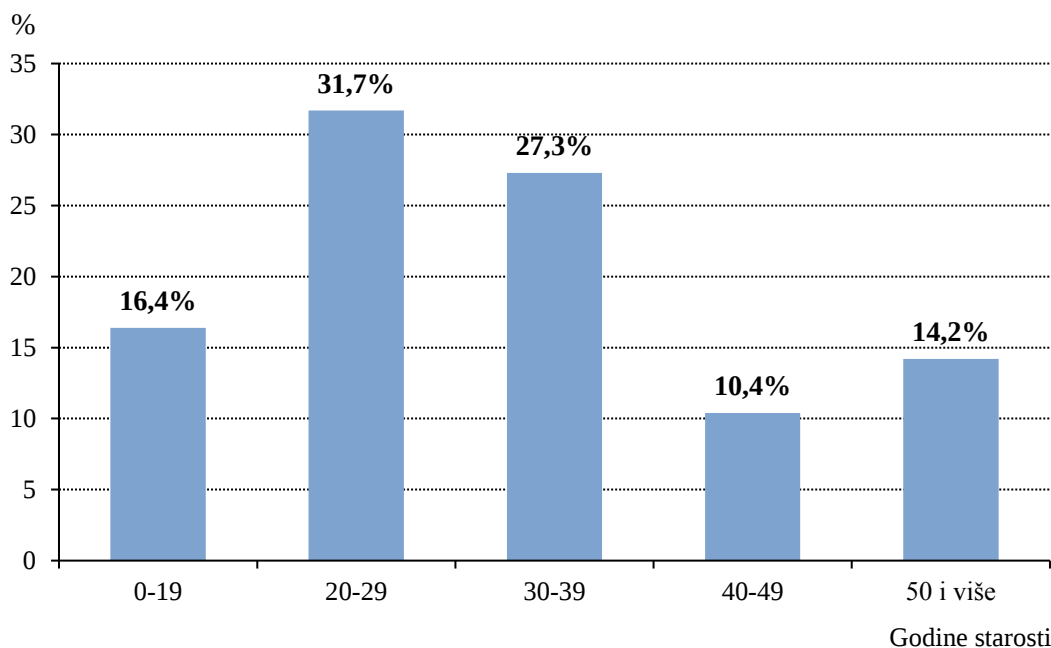
Prema obilježjima doseljenog stanovništva u unutarnjim migracijama prevladavaju žene (53,9 %) i mlađe stanovništvo starosti do 40 godina.

Potvrđuje se teza da su među doseljenicima općenito, pa i u unutarnjim migracijama, pretežito mlađe osobe do 39 godina (75,4%), a prema spolu više je žena nego muškaraca. Od ukupno doseljenih u Zagreb najviše je mladih do 29 godina (48,1%), dok je iznad 50-te godine bilo doseljeno svega 14, 2%.

Slika 4. Struktura doseljenih prema spolu u Grad Zagreb od 2011. do 2019. godine (unutarnje migracije)

Glede drugog smjera unutarnjih migracija ili odseljavanja iz Zagreba u druga područja Hrvatske, broj odseljenih osoba u razdoblju 2011. - 2019. godine bio je 58.239 ili oko 6.500 osoba godišnje. Od toga je žena također bilo nešto više nego muškaraca (51 % prema 49 %), što znači da žene u unutrašnjim migracijama iz Zagreba ipak odseljavaju u nešto manjem postotku nego što ih je među doseljenima.

Slika 5. Struktura doseljenih prema starosti u Grad Zagreb od 2011. do 2019. godine (unutarnje migracije)

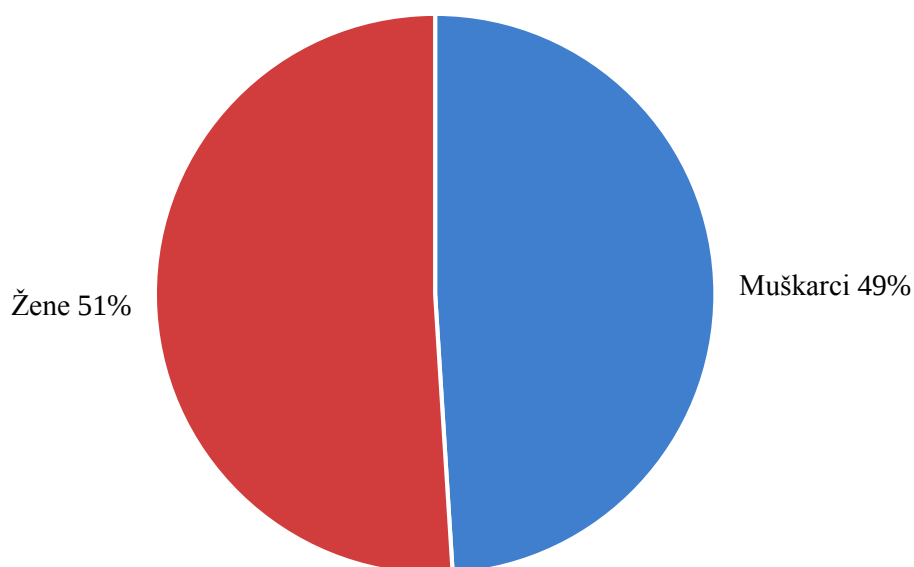
Dolje navedeni podatci pokazuju da iz Zagreba odseljava znatno manji udio u dobi 20-39 godina (38,3%) nego što ih doseljava u istim dobnim skupinama. Među odseljenima uočava se veći udio osoba starijih dobnih skupina (50 i više godina 30,3%), gotovo podjednako žena i muškaraca, jer u ovim skupinama pretežu osobe koje se nakon odlaska u mirovinu vraćaju u mjesto podrijetla ili u neko drugo manje mjesto.

Tablica 7. Odseljeno stanovništvo iz Grada Zagreba po godinama od 2011. do 2019. godine prema spolu i starosti (unutarnja migracija)

Godina	Spol	UKUPNO	Starost				
			0-19	20-29	30-39	40-49	50 i više
2011.	sv	6788	1245	1319	1468	921	1835
	m	3360	642	547	714	504	953
	ž	3428	603	772	754	417	882
2012.	sv	6409	1140	1141	1309	791	2028
	m	3146	557	444	622	451	1072
	ž	3263	583	697	687	340	956
2013.	sv	6731	1272	1198	1314	869	2078
	m	3316	668	468	648	454	1078
	ž	3415	604	730	666	415	1000
2014.	sv	6955	1284	1114	1421	951	2185
	m	3392	676	417	664	556	1079
	ž	3563	608	697	757	395	1106
2015.	sv	6466	1190	1143	1368	857	1908
	m	3121	606	455	627	483	950
	ž	3345	584	688	741	374	958
2016.	sv	6183	1114	1042	1332	812	1883
	m	2992	572	419	633	444	924
	ž	3191	542	623	699	368	959
2017.	sv	5941	983	1004	1270	780	1904
	m	2943	516	417	619	446	945
	ž	2998	467	587	651	334	959
2018.	sv	6193	1100	998	1283	869	1943
	m	2994	546	411	613	474	950
	ž	3199	554	587	670	395	993
2019.	sv	6573	1178	1123	1437	940	1895
	m	3263	633	481	707	485	957
	ž	3310	545	642	730	455	938

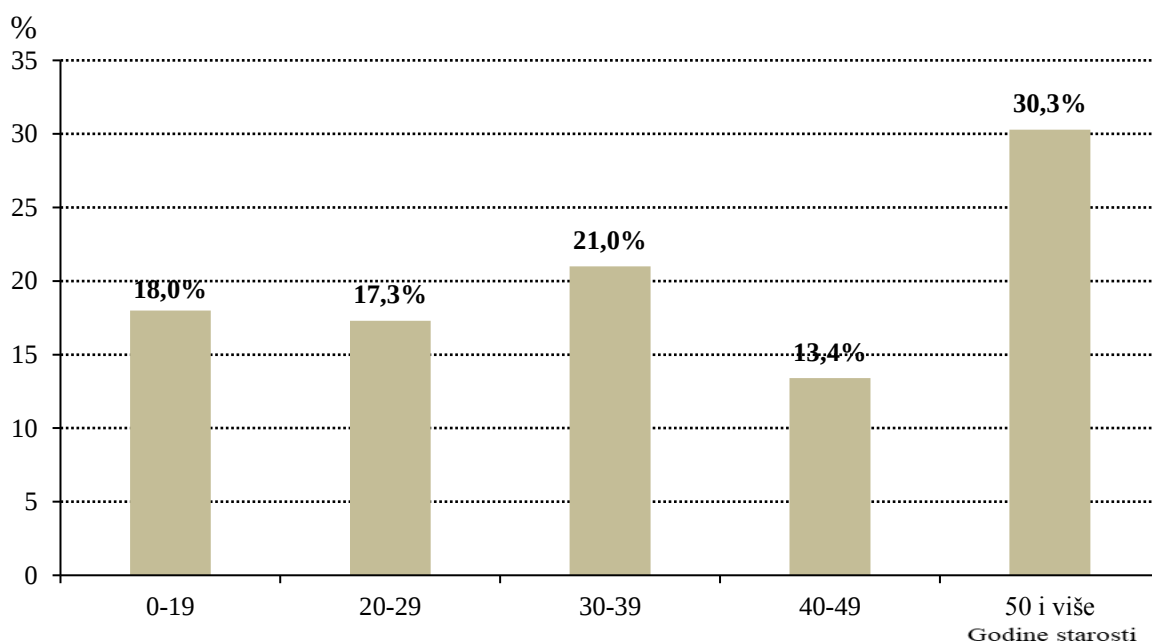
Izvor: Odseljeni iz Grada Zagreba, DZS, posebna obrada, 2020.

Dakle, Zagreb u promatranom razdoblju ima pozitivan saldo unutarnjih migracija u odnosu na druge županije i to sa svim županijama, osim sa Zagrebačkom.

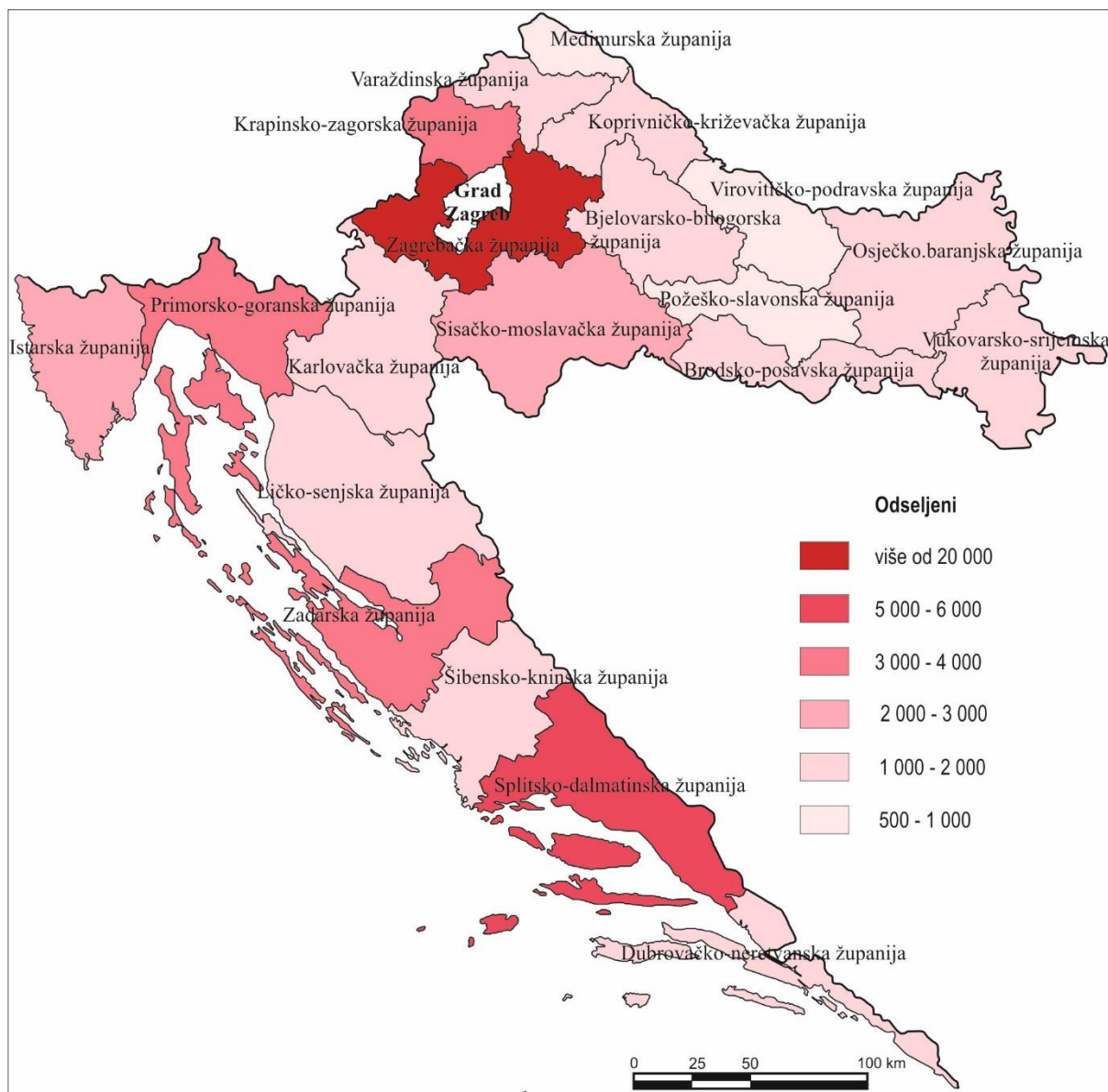

Slika 6. Struktura odseljenih iz Grada Zagreba prema spolu od 2011. do 2019. godine (unutarnja migracija)

Osim toga, nastavljen je proces odseljavanja iz Zagreba povećanog broja i udjela stanovništva starije životne dobi u manja mjesta u okolne županije, kao i u druge manje i srednje gradove u Hrvatskoj, među kojima se ističu mjesta uz more, u blizini mjesta porijekla tog istog stanovništva, s obzirom da su se mjesta njihova porijekla gotovo ispraznila stanovništvom već u ranijem razdoblju. To je inače karakteristična pojava u migracijama i u drugim razvijenim europskim zemljama

Slika 7. Struktura odseljenih iz Grada Zagreba prema starosti 2011. - 2019. godine (unutarnja migracija)

Slika 8. Odseljeni iz Grada Zagreba u županije Republike Hrvatske od 2011. do 2019. godine

Vanjske migracije od 2011. do 2019.

Vanjske migracije podrazumijevaju preseljavanje stanovništva nekog područja preko državnih granica. Radi se o dva pravca, preseljavanju, odseljavanju ili emigraciji i doseljavanju odnosno imigraciji iz inozemstva, koji u stvarnosti mogu biti veoma različiti, kako po obujmu, dinamici tako i po razlozima migriranja te obilježjima migranata.

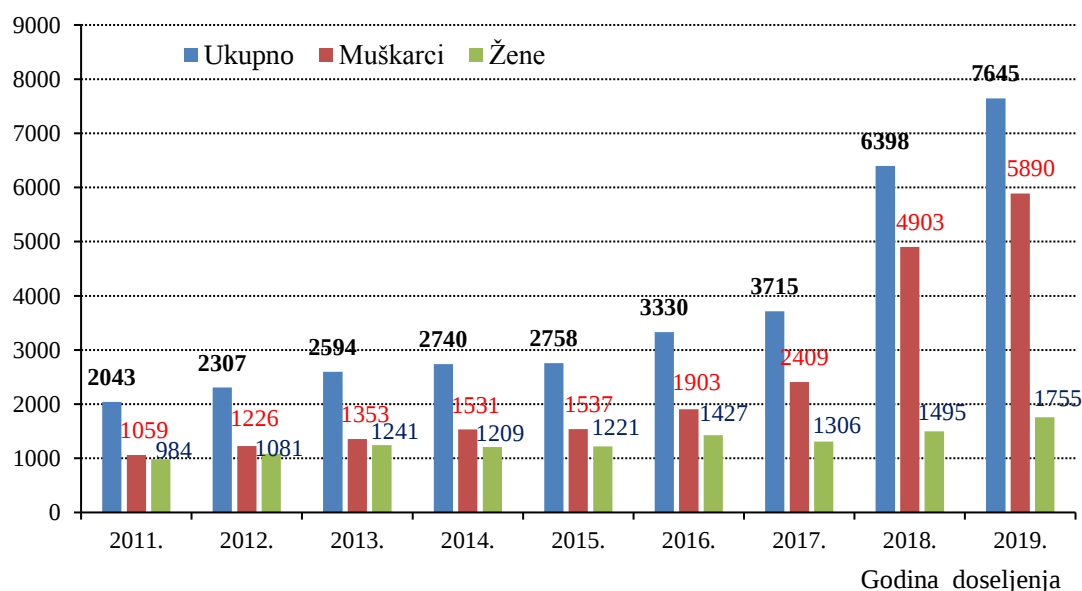
Statistički podaci pokazuju porast broja doseljenih u Zagreb iz inozemstva u promatranom razdoblju, posebno u 2019., što je činilo ukupno (od 2011.-2019.) 33.530 ili oko 3.725 osoba prosječno godišnje. Kod toga je više od trećina doselila (38,4%) iz Bosne i Hercegovine, 7,8% iz Srbije, 6,9% iz Njemačke, 6,4% iz Kosova, 2,9% iz Sjeverne Makedonije, 2,1% iz Albanije. Iz gore navedenih šest država ukupno je u Zagreb doselilo 64,5% svih doseljenika. Preostalih 31,5% odnosi se na ostale zemlje, a za 4,5% ne zna se iz koje su zemlje doselili.

Tablica 8. Doseljeno stanovništvo iz inozemstva prema zemlji doseljenja u Grad Zagreb od 2011. do 2019. godine

Zemlja doseljenja	Godina doseljenja								
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Bosna i Hercegovina	978	1067	1220	1178	1057	1143	1264	2669	2294
Njemačka	88	93	115	121	230	415	402	375	483
Srbija	106	151	141	160	163	171	192	643	890
Kosovo	80	75	103	113	107	94	81	594	906
Sjeverna Makedonija	69	85	118	89	84	56	52	192	236
Slovenija	39	50	79	60	-	63	-	-	-
Austrija	28	48			64	98	85	-	128
Sjedinjene Američke Države	41	57	63	61	57	99	59	96	101
Kina	71	92	57	73	76	-	-	85	116
Albanija	-	-	-	-	-	-	94	268	349
Italija	-	-	49	-	74	82	49	-	-
Ukrajina	-	-	-	-	-	108	-	108	165
Rusija	34	50	57	58	59	-	50	-	-
Sirijska	-	-	-	-	-	-	-	75	-
Francuska	-	-	-	64	-	-	-	-	-
Indija	-	-	-	-	-	-	-	-	261
Filipini	-	-	-	-	-	-	-	-	133
Ostale Zemlje	383	520	562	739	765	972	776	1073	1144
Nepoznato	126	19	30	24	22	29	611	220	439
Ukupno	2.043	2307	2594	2740	2758	3330	3715	6398	7645

Izvor: Doseljeni iz inozemstva u Grad Zagreb, DZS - posebna obrada, 2020.

Broj doseljenih

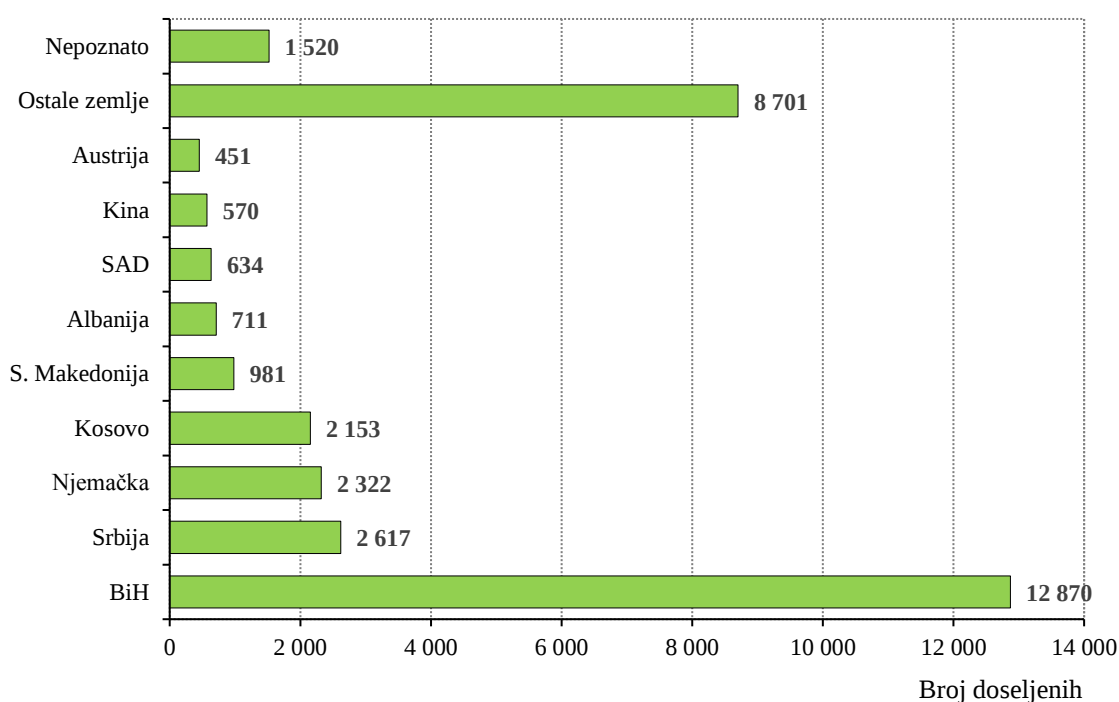
Slika 9. Kretanje broja doseljenih ukupno i prema spolu iz inozemstva u Grad Zagreb od 2011. do 2019. godine

Dakle, glavno obilježje doseljenih iz inozemstva u Zagreb je porast njihova broja u 2019. godini, čemu je čini se glavno razlog uvoz strane radne snage u Hrvatsku, pa tako i u Zagreb, a ne porast broja Hrvata-povratnika.

Glede suprotnog migracijskog pravca u vanjskoj migraciji, bez obzira na spomenutu nepotpunost statističkih podataka o broju odseljenih, prema DZS vidljiv je izuzetan porast broja odseljenih nakon pridruživanja Hrvatske EU, posebno od 2014.

U razdoblju od 2011. - 2019. ukupan broj odseljenih je 39.673 ili prosječno godišnje 4.408 osobe, od čega se u posljednjih sedam godina (2013. - 2019.), iselilo prosječno godišnje 3.965 osoba. Od ukupnog broja odseljenih 36,8% iselilo je u Njemačku, 15,7% u Bosnu i Hercegovinu, 6,9% u Austriju, 4% u Irsku, 3,4%, u Srbiju, a u sve ostale zemlje 31,1%. Za 2% odseljenih ne zna se točno u koju su zemlju odselili

Zemlja doseljenja

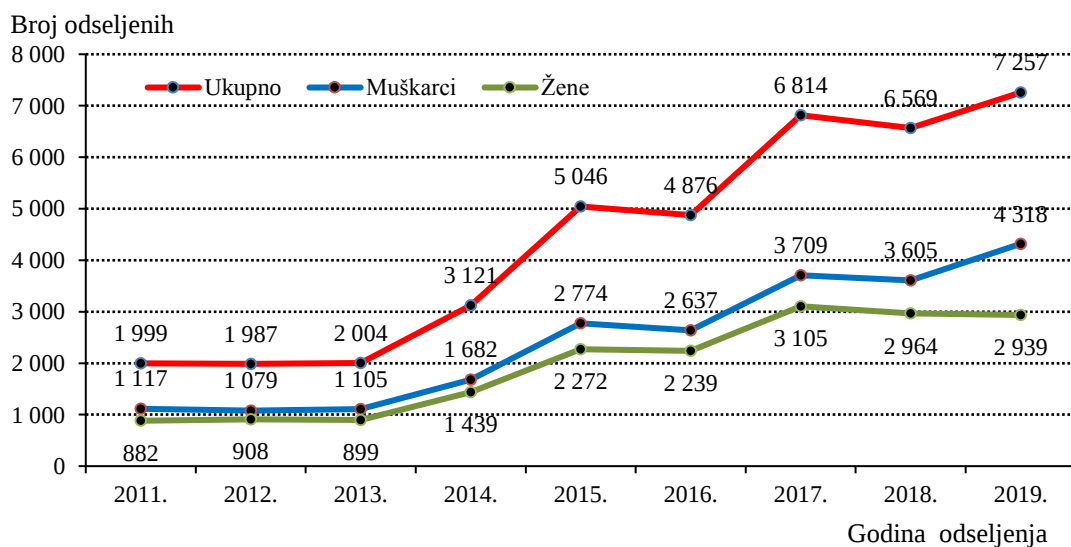
Slika 10. Doseljeno stanovništvo iz inozemstva u Grad Zagreb prema zemljama odakle se doselilo od 2011. do 2019. godine

Tablica 9. Odseljeno stanovništvo iz Zagreba u inozemstvo prema zemljama odseljenja od 2011. do 2019. godine

Zemlja odseljenja	Godina odseljenja								
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Bosna i Hercegovina	974	810	565	321	652	460	409	930	1.115
Srbija	163	193	110	135	153	109	-	147	358
Njemačka	154	248	288	988	1.956	2.228	3.422	2.693	2.627
Austrija	119	106	110	274	618	264	413	394	458
Francuska	52	31	40	-	-	-	-	-	-
Slovenija	45	40	45	56	-	-	-	-	-
Sjedinjene Američke Države	42	37	46	78	114	85	102	128	125
Italija	41	-	59	66	139	86	83		
Kina	38	48	-	-	-	-	-	-	-
Makedonija	25		-	-	-	-	-	-	102
Albanija	-	-	-	-	-	-	-	82	130
Švicarska	-	29	53	133	220	93	136	173	169
Švedska	-	-	-	-	76	115	161	193	162
Rusija	-	-	-	51	-	-	-	-	-
Nizozemska	-	-	-	-	71	-	-	-	-
Ujedinjena Kraljevina	-	30	36	64	92	130	186	180	177
Irska	-	-	-	-	-	341	531	427	270
Ujedinjeni Arapski Emirati	-	-	-	-	-	-	93	-	-
Kosovo	-	-	-	-	-	-	-	-	273
Ostale Zemlje	281	381	454	705	924	928	1.221	1.171	1.217
Nepoznato	65	34	198	250	31	37	57	51	74
Ukupno	1.999	1.987	2.004	3.121	5.046	4.876	6.814	6.569	7.257

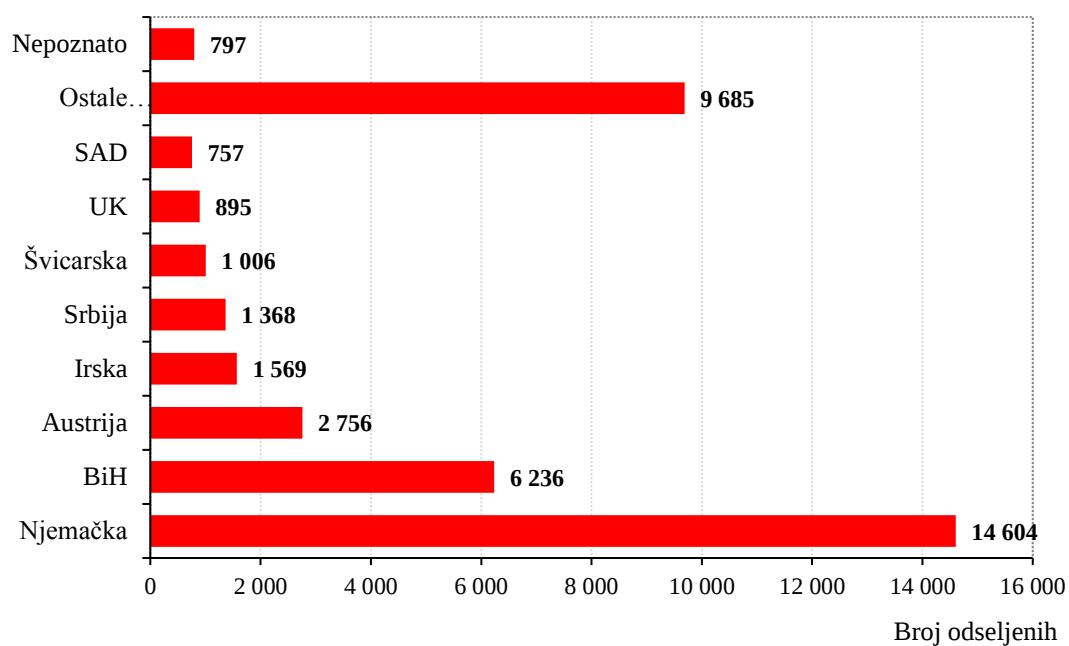
Izvor: Odseljeni iz Zagreba u inozemstvo, DZS, posebna obrada, 2020. godine

Polazeći od činjenice da u promatranom razdoblju priopćenja DZS pokazuju da se najviše stanovništva u inozemstvo od evidentiranog broja iseljenih iz Hrvatsku iselilo upravo iz Zagreba (oko 14 %) s obzirom na veličinu njegove populacije, a zbog jačih privlačnih („pull“) faktora migracija u drugim razvijenijim zemljama, iako Zagreb, ima nešto slabije potisne („push“) faktore za iseljavanje u odnosu na druge županije.

Slika 11. Kretanje broja odseljenih u inozemstvo iz Grada Zagreba od 2011. do 2019. godine

Zemlja odseljenja

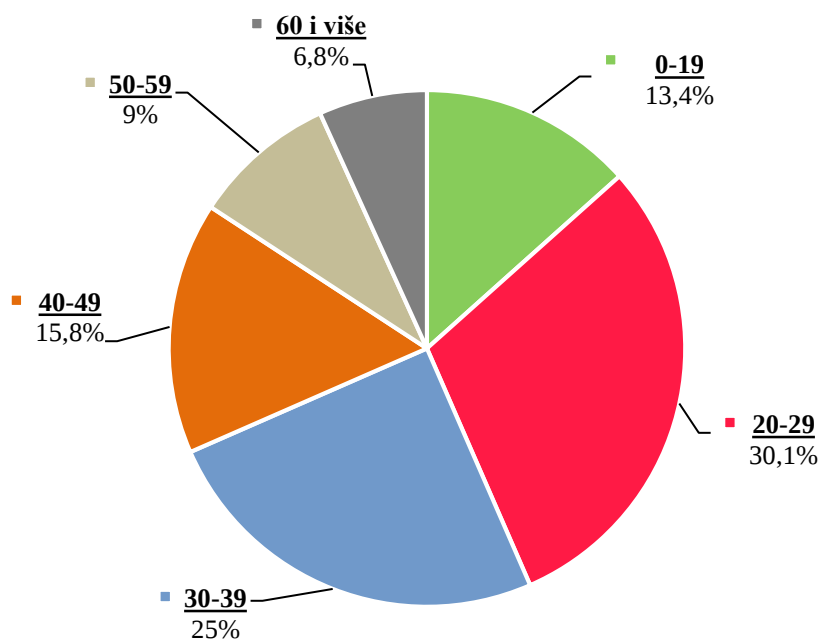

Slika 12. Odseljeno stanovništvo iz Grada Zagreba u inozemstvo od 2011. do 2019. godine

Tablica 10. Doseljeno stanovništvo prema spolu i starosti iz inozemstva (imigracija) u Grad Zagreb od 2011. do 2019. godine

Spol	UKUPNO	Godine starosti					
		0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60 i više
Svega	33.530	4.484	10.092	8.374	5.296	3.008	2.276
Muškarci	21.811	2.545	6.388	5.796	3.801	2.131	1.150
Žene	11.719	1.939	3.704	2.578	1.495	877	1.126
Spol	Struktura (%)						
Svega	100	13,4	30,1	25	15,8	9	6,8
Muškarci	100	11,7	29,3	26,6	17,4	9,8	5,3
Žene	100	16,5	31,6	22	12,8	7,5	9,6

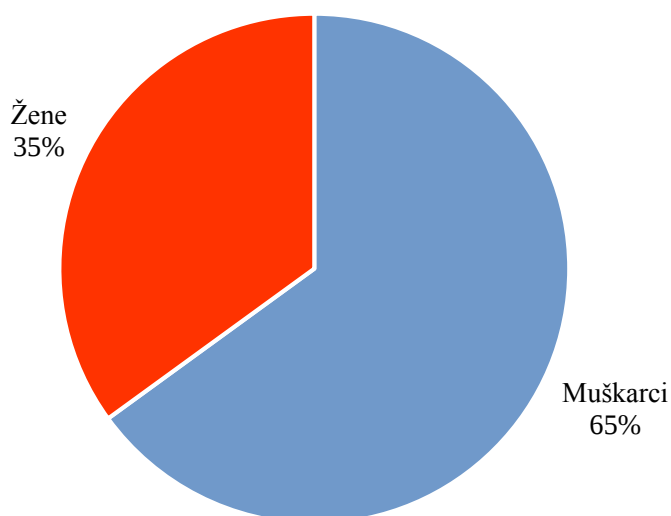
Izvor: Odseljeni iz Zagreba u inozemstvo, DZS, posebna obrada, 2020.

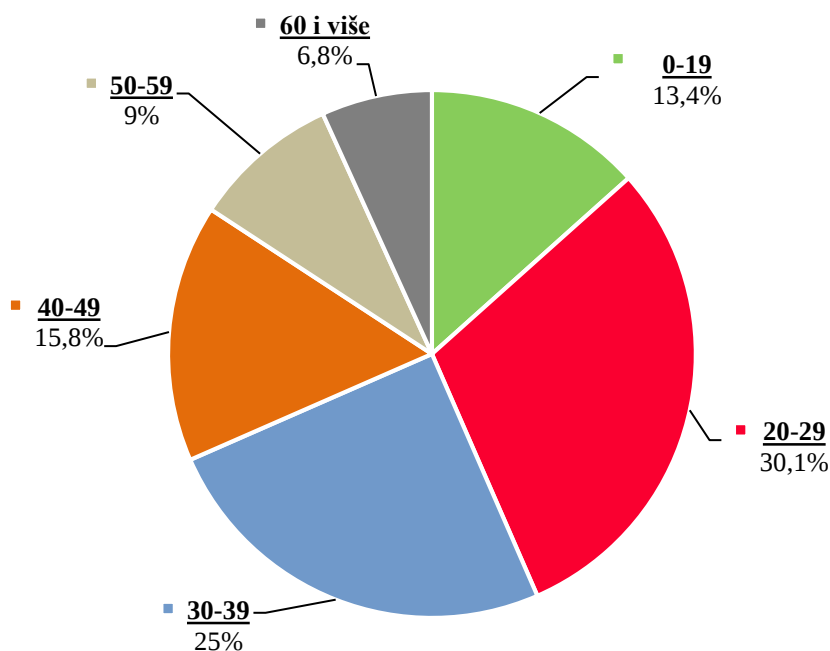
Slika 13. Broj odseljenih prema starosti iz Grada Zagreba u inozemstvo od 2011. do 2019. godine

Starosna struktura doseljenih iz inozemstva pokazuje da je među njima 68,5% mlađih od 39 godina, od čega je 55,1% osoba u dobi 20 - 39 godina, a pretežito se radi o muškarcima (55,9%).

Prema spolu od ukupno doseljenih u Zagreb iz inozemstva u analiziranom razdoblju 65% su muškarci a 35% žene.

Slika 14. Struktura doseljenih prema spolu iz inozemstva u Grad Zagreb od 2011. do 2019. godine

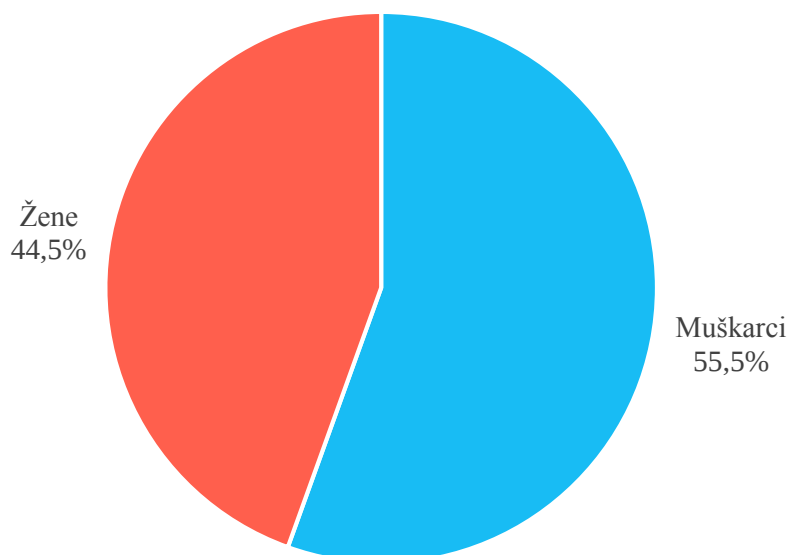
Slika 15. Broj doseljenih prema starosti iz inozemstva u Grad Zagreb od 2011. do 2019. godine

Među odseljenima je znatno mlade stanovništvo (65,2% do 39 godina), posebno od 2013. nadalje, a u većini se sele muškarci (55,5%), i u velikoj mjeri mlade obitelji, za razliku od samaca koji su više selili u ranijem razdoblju.

Tablica 11. Odseljeno stanovništvo prema spolu i starosti u inozemstvo (emigracija) iz Grada Zagreba od 2011. do 2019. godine

Spol	Ukupno	Starost odseljenih					
		0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60 i više
Ukupno	39.673	7.008	8.533	10.299	7.199	3.813	2.821
Muškarci	22.026	3.633	4.576	5.768	4.248	2.338	1.463
Žene	17.647	3.375	3.957	4.531	2.951	1.475	1.358
Spol	Struktura (%)						
Svega	100	17,7	21,5	26	18,1	9,6	7,1
Muškarci	100	16,5	20,8	26,2	19,3	10,6	6,6
Žene	100	19,1	22,4	25,7	16,7	8,4	7,7

Izvor: Odseljeni iz Grada Zagreba u inozemstvo, DZS, posebna obrada, 2020.

Slika 16. Struktura odseljenih prema spolu u inozemstvo iz Grada Zagreba od 2011. do 2019.

Saldo ukupne migracije od 2011. do 2019.

Saldo ukupne migracije predstavlja razliku između ukupnog broja doseljenih i odseljenih na neko područje, kako iz drugih područja unutar zemlje, tako i iz inozemstva. Temeljeno na navedenim podacima o kretanju unutarnjih migracija stanovništva Zagreba, izračun salda ukupne migracije pokazuje da je saldo unutarnje migracije bio u porastu sve do 2015. godine, a od tada je u blagom opadanju i posljednje 3 godine iznosi prosječno oko 3.600 osoba, koje ostaju u Zagrebu. Dakle, doseljavanje iz drugih područja Hrvatske odnosno pozitivni saldo unutarnje i ukupne migracije još uvijek je najveća komponenta porasta stanovništva Zagreba.

Tablica 12. Saldo unutarnje migracije Grada Zagreba s drugim županijama od 2011. do 2019. godine

Županija	Godine								
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Zagrebačka	-347	-375	-250	-310	88	-13	-152	-334	-670
Krapinsko-zagorska	125	37	45	75	23	62	21	15	-86
Sisačko-moslavačka	278	311	299	354	413	372	480	351	335
Karlovačka	81	72	88	172	128	208	149	115	94
Varaždinska	1	68	66	120	89	113	166	72	173
Koprivničko-križevačka	63	58	51	161	202	165	94	150	173
Bjelovarsko-bilogorska	181	154	223	240	296	300	236	206	241
Primorsko-goranska	58	-21	52	81	170	113	156	91	213
Ličko-senjska	32	29	5	-20	34	42	91	55	56
Virovitičko-podravska	82	99	116	108	151	197	192	202	164
Požeško-slavonska	138	141	126	164	250	177	210	206	173
Brodsko-posavska	317	287	373	446	489	454	391	416	405
Zadarska	-71	-145	-51	70	98	105	158	100	126
Osječko-baranjska	265	260	327	442	564	489	541	517	501
Šibensko-kninska	64	104	23	73	144	106	127	137	189
Vukovarsko-srijemska	379	268	352	418	455	450	425	404	356
Splitsko-dalmatinska	209	235	266	422	418	535	438	469	500
Istarska	70	72	18	127	111	129	108	25	64
Dubrovačko-neretvanska	131	101	100	167	194	176	174	133	223
Međimurska	39	77	52	111	103	72	97	83	79
UKUPNO	2095	1832	2281	3421	4420	4252	4102	3413	3309

Izvor: Izračun temeljem podataka DZS - a, posebna obrada, 2020.

Gledano po županijama najveći pozitivan saldo migracije Zagreb ima s Osječko - baranjskom, Brodsko-posavskom i Vukovarsko-srijemskom županijom, slijedi Splitsko-dalmatinska i Sisačko – moslavačka i Bjelovarsko-bilogorska županija. S ovim županijama saldo migracije kreće se od dvije do četiri tisuće stanovnika. U sljedećih pet županija saldo migracije kreće se između tisuću i dvije tisuće, a kod preostalih osam manje od tisuću.

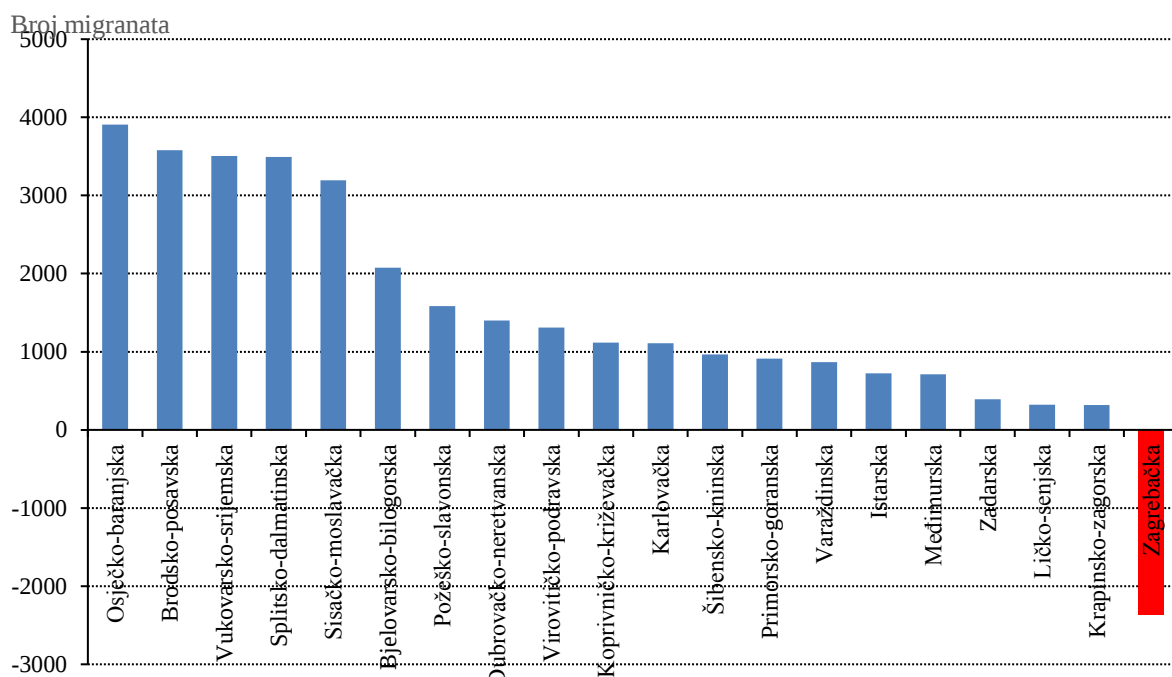
Negativnu saldo migraciju Zagreb ima samo sa Zagrebačkom županijom (-2.363 osoba). To znači da stanovnici Zagreba iseljavaju u svoje prirodno okruženje – neko od naselja u Zagrebačkoj županiji.

Saldo migracije stanovništva Zagreba s inozemstvom pozitivan je sve do 2014. a od tada dolazi do preokreta u negativnom smjeru, što znači da se evidentira veći broj emigranata nego imigranata na područje Zagreba. Negativni saldo vanjske migracije u 2017. prema podacima državne statistike povećan je za dva puta u odnosu na prethodnu godinu, ali u 2018. smanjen je na -171, radi povećanog broja doseljenih iz inozemstva. U 2019. Zagreb je imao pozitivan saldo vanjske migracije što znači da se je u Zagreb doselilo više stanovnika iz inozemstva nego što ih je odselilo u inozemstvo.

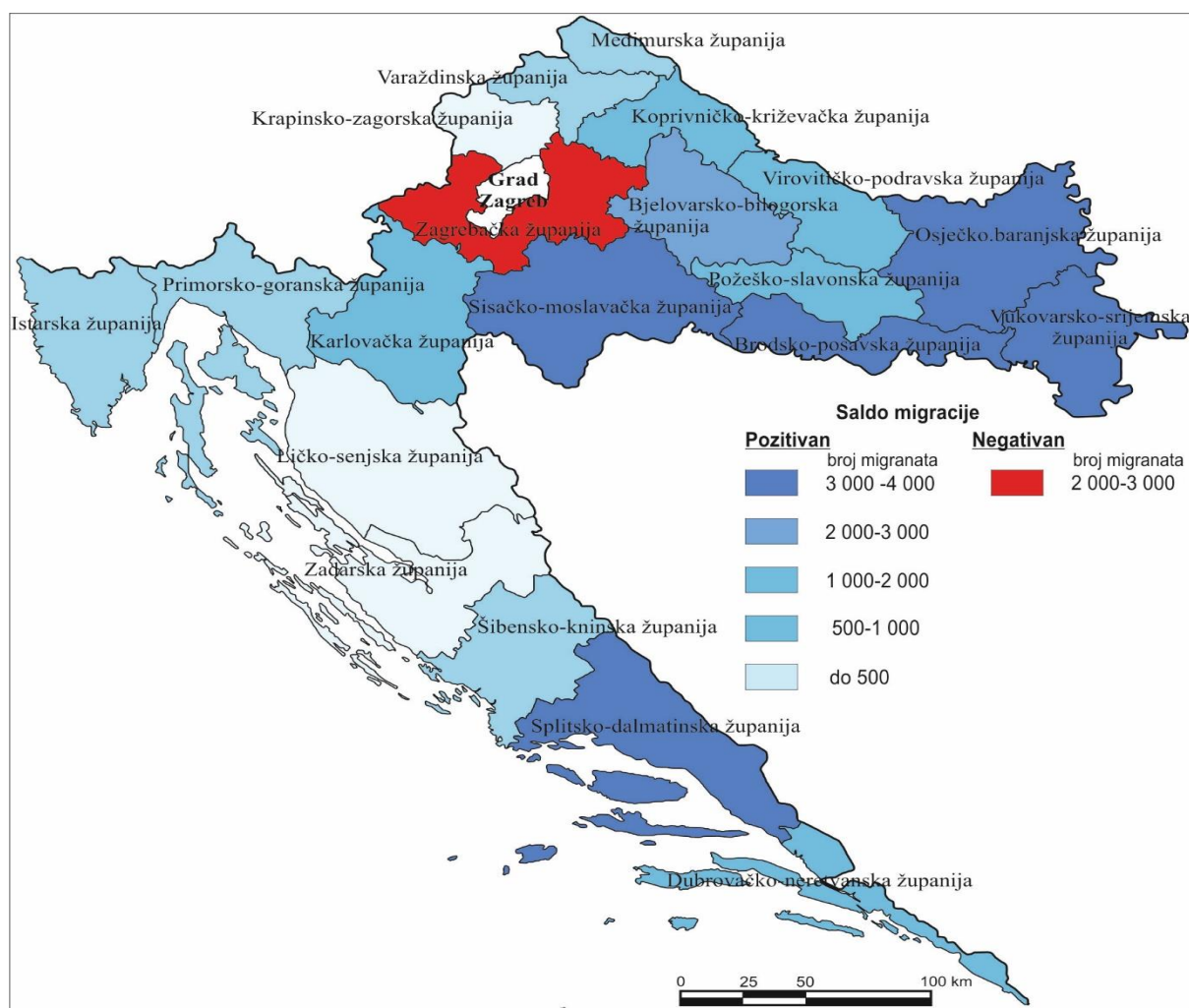
Tablica 13. Saldo unutarnje migracije Grada Zagreba od 2011. do 2019., rang prema županijama

Županija	Rang neto migracije
UKUPNO	29.125
Osječko-baranjska	3.906
Brodsko-posavska	3.578
Vukovarsko-srijemska	3.507
Splitsko-dalmatinska	3.492
Sisačko-moslavačka	3.193
Bjelovarsko-bilogorska	2.077
Požeško-slavonska	1.585
Dubrovačko-neretvanska	1.399
Virovitičko-podravska	1.311
Koprivničko-križevačka	1.117
Karlovačka	1.107
Šibensko-kninska	967
Primorsko-goranska	913
Varaždinska	868
Istarska	724
Međimurska	713
Zadarska	390
Ličko-senjska	324
Krapinsko-zagorska	317
Zagrebačka	-2.363

Izvor: Izračun temeljem podataka DZS - a, posebna obrada, 2020.

Slika 17. Saldo migracija Grada Zagreba sa županijama od 2011. do 2019. godine (unutarnja migracija)

Slika 18. Saldo migracije Grada Zagreba sa županijama od 2011. do 2019. godine

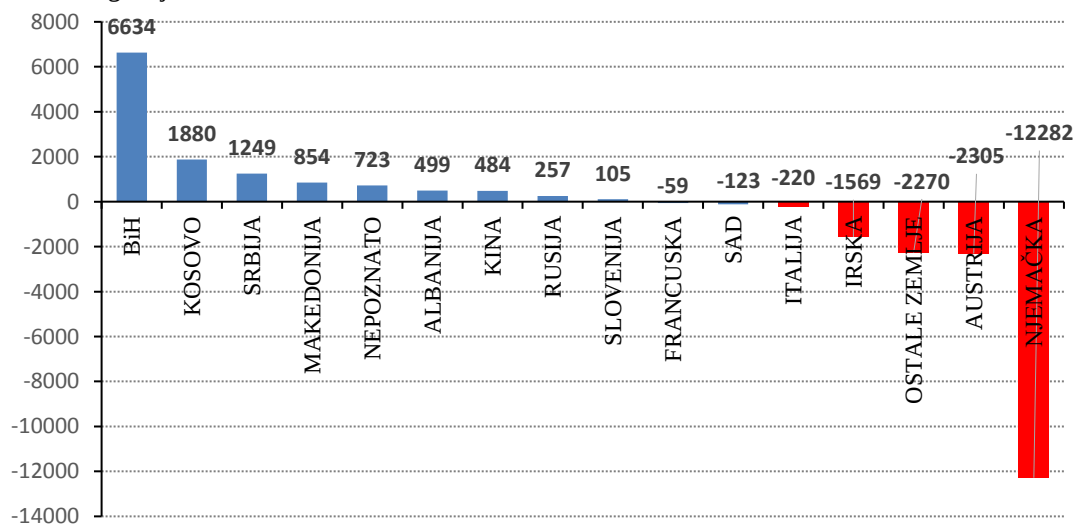
Najveći negativni saldo Zagreb ima s Njemačkom, zatim s ostalim razvijenijim zemljama zapadne Europe. Zagreb, kao i Hrvatska, bilježi negativan saldo migracije sa: Njemačkom, Irskom, Austrijom, Italijom, Švedskom, Kanadom, SAD-om i nekim drugim zemljama, a pozitivan sa Bosnom i Hercegovinom, Kosovom, Srbijom, Makedonijom, Slovenijom, Albanijom, Kinom, Rusijom i Ukrajinom.

Tablica 14. Saldo vanjske migracije Grada Zagreba s inozemstvom od 2011. do 2019. godine

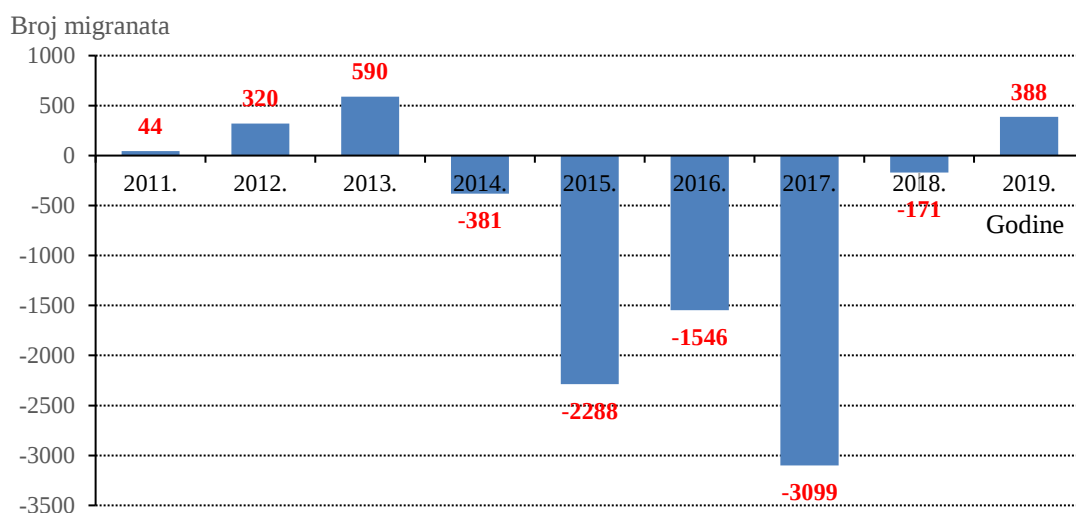
Zemlja	Saldo migracije								
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
BiH	4	257	655	857	405	683	855	1.739	1.179
Njemačka	-66	-155	-173	-867	-1.726	-1.813	-3.020	-2.318	-2.144
Srbija	-57	-42	31	25	10	62	192	496	532
Austrija	-91	-58	-110	-274	-554	-166	-328	-394	-330
SAD	-1	20	17	-17	-57	14	-43	-32	-24
Francuska	-52	-31	-40	64	-	-	-	-	-
Italija	-41	-	-10	-66	-65	-4	-34	-	-
Albanija	-	-	-	-	-	-	94	186	219
Kina	33	44	57	73	76	-	-	85	116
Kosovo	80	75	103	113	107	94	81	594	633
Slovenija	-6	10	34	4	-	63	-	-	-
Makedonija	44	85	118	89	84	56	52	192	134
Ostale zemlje	102	80	19	-163	-618	-186	-1.021	-461	-22
Nepoznato	61	-15	-168	-226	-9	-8	554	169	365
Ukupno	44	320	590	-381	-2.288	-1.546	-3.099	-171	388

Izvor: Izračun temeljem podataka DZS - a, posebna obrada, 2020.

Saldo migracije

Slika 19. Ukupni saldo vanjske migracije Grada Zagreba s određenim zemljama od 2011. do 2019. godine

Slika 20. Ukupni saldo vanjske migracije stanovništva Grada Zagreba s inozemstvom od 2011. do 2019. godine

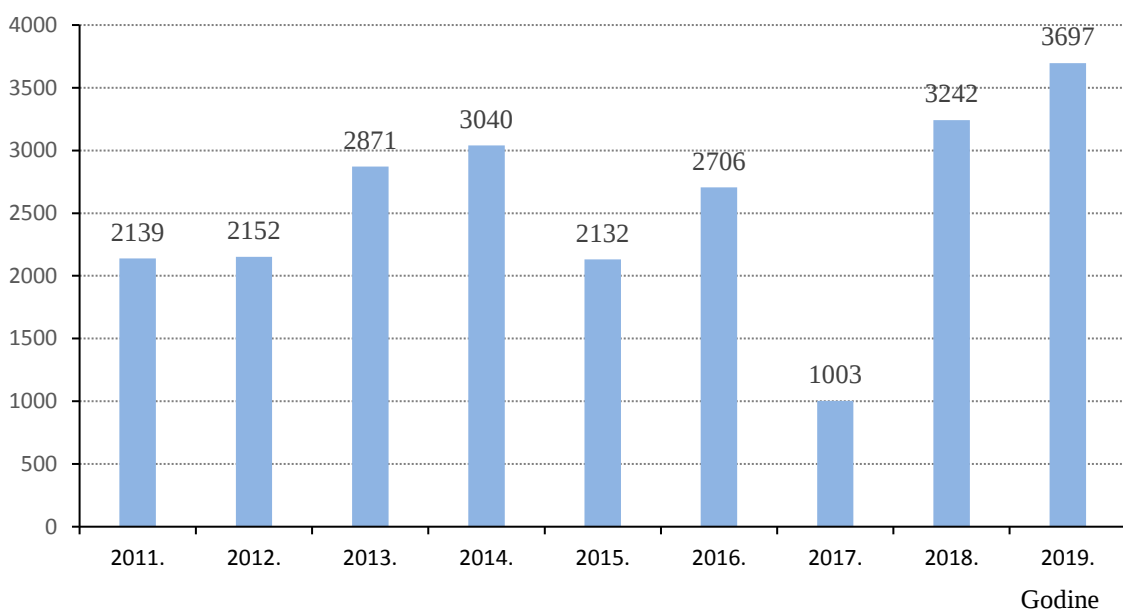
Zbog evidentnih nepovoljnih kretanja u vanjskoj migraciji stanovništva Hrvatske i Zagreba od ulaska u Europsku uniju kao i u ovom promatranom razdoblju evidentan je pozitivan saldo unutarnje migracije, a negativan vanjske migracije te pozitivan agregatni saldo ukupne migracije.

Tablica 15. Obujam i saldo ukupne migracije stanovništva Grada Zagreba za razdoblje od 2011. do 2019. godine

Godina	Doseljeno			Odseljeno			Saldo migracija		
	Ukupno	iz drugih županija (unutarnje migracije)	iz inozemstva (vanjske migracije)	Ukupno	u druge županije (unutarnje migracije)	u inozemstvo (vanjske migracije)	Ukupno	među županijama (unutarnje migracije)	s inozemstvom (vanjske migracije)
2011.	10 926	8 883	2 043	8 787	6 788	1 999	2 139	2 095	44
2012.	10 548	8 241	2 307	8 396	6 409	1 987	2 152	1 832	320
2013.	11 606	9 012	2 594	8 735	6 731	2 004	2 871	2 281	590
2014.	13 116	10 376	2 740	10 076	6 955	3 121	3 040	3 421	-381
2015.	13 644	10 886	2 758	11 512	6 466	5 046	2 132	4 420	-2 288
2016.	13 765	10 435	3 330	11 059	6 183	4 876	2 706	4 252	-1 546
2017.	13 758	10 043	3 715	12 755	5 941	6 814	1 003	4 102	-3 099
2018.	16 004	9 606	6 398	12 762	6 193	6 569	3 242	3 413	-171
2019.	17 527	9 882	7 645	13 830	6 573	7 257	3 697	3 309	388

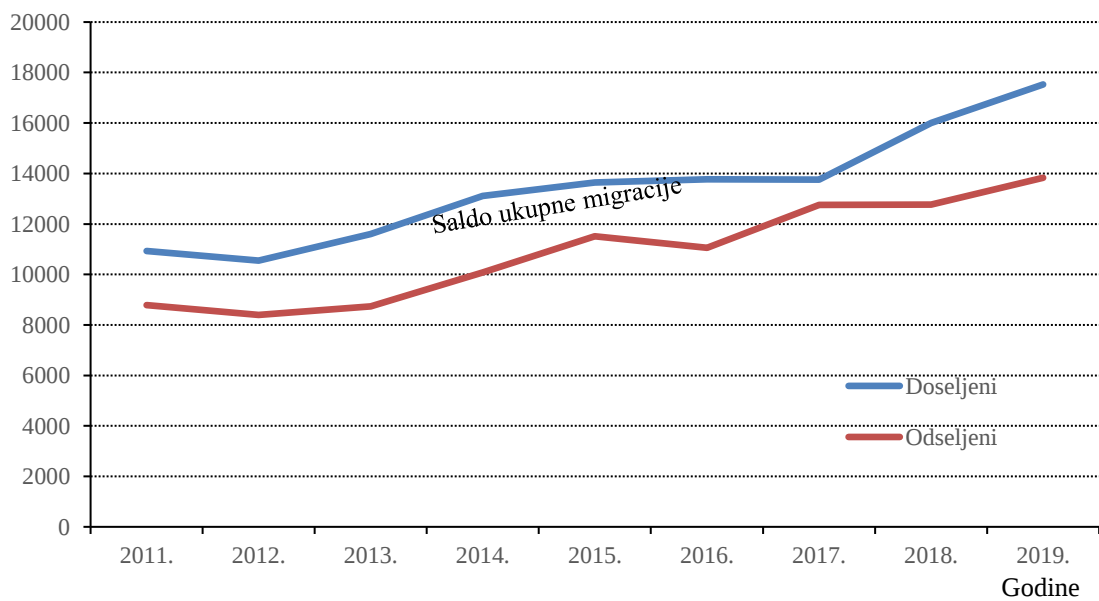
Izvor: Izračun temeljem podataka DZS - a, posebna obrada, 2020.

Broj migranata

Slika 21. Saldo ukupne migracije stanovništva Grada Zagreba od 2011. do 2019. godine

Broj migranata

Slika 22. Ukupno doseljeni, odseljeni i saldo ukupne migracije Grada Zagreba od 2011. do 2019. godine

Navedeni podaci i grafički prikazi potvrđuju smanjivanje ukupnog neto salda migracije, što proizlazi prvenstveno iz smanjivanja salda vanjske migracije, dok je tek u 2019. taj saldo u porastu.

ZAKLJUČAK

U promatranom razdoblju 2011.-2019. analiza migracija pokazuje da Zagreb i dalje ima rast ukupnog stanovništva, ali isključivo zahvaljujući pozitivnom saldu u unutarnjim migracijama odnosno doseljavanju iz drugih područja Hrvatske. Nakon što je od 2014. do 2018. saldo vanjske migracije bio negativan u 2019. je pozitivan.

Zbog znatno nepovoljnijih demografskih kretanja u većini drugih županija za očekivati je da će u narednim godinama doseljavanje iz drugih županija u Zagreb biti smanjeno, posebno ukoliko ne dođe do porasta investicija i rasta gospodarstva, a time i zapošljavanja. Za očekivati je da će novonastala situacija s potresom 2020. povećati potražnju za radnom snagom u obnovi koja će uslijediti u nadolazećem razdoblju. Ovo posljednje također će utjecati i na daljnja kretanja u vanjskoj migraciji budući da takav profil radnika dolazi iz zemalja Jugoistočne Europe i Azije.

Zbog istodobno negativnog prirodnog prirasta kao druge komponente ukupnog razvoja stanovništva, naredni popis stanovništva koji će uslijediti 2021. pokazat će (za razliku od procjena) stvarno stanje ukupnog broja stanovnika.